

nationale ombudsman

Rapport

Boa's behandelen koppel onbehoorlijk en klachtbehandeling laat te wensen over

Oordeel

Op basis van het onderzoek vindt de Nationale ombudsman de klacht over het gedrag van de boa's gegrond. En ook de klacht over de klachtbehandeling vindt de ombudsman gegrond.

Inhoudsopgave

De leeswijzer	2
De inleiding	3
De achtergrond	3
De klacht	4
Dit is er gebeurd	4
Het oordeel van de Nationale ombudsman	9
De conclusie	12
De instemming	12
De aanbeveling	13
Bijlage I: Verslag van bevindingen	14

De leeswijzer

Het eerste deel van dit rapport bevat een verkorte weergave van wat tijdens het onderzoek is komen vast te staan met daarna het oordeel van de Nationale ombudsman over de klacht. In bijlage I is een uitgebreid verslag van bevindingen opgenomen; hierin is alle informatie opgenomen die de Nationale ombudsman tijdens zijn onderzoek heeft verkregen.

De inleiding

Dit rapport gaat over de klacht van Anna¹. Anna reed met haar vriend (hierna: de rijder) in de auto. Op een bepaald moment gaven twee buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) Anna een stopteken. De reden hiervoor was dat de boa's Anna en de rijder erop wilden wijzen dat de kentekenplaat aan de achterzijde van de auto niet goed zichtbaar was door de trekhaak. Daarna liep de situatie uit de hand. Anna klaagt over het gedrag van de boa's. Ook klaagt zij over de manier waarop de gemeente haar klacht heeft behandeld.

De achtergrond

De bevoegdheid van de Nationale ombudsman

Een klacht over het gedrag van een boa die werkzaam is voor een gemeente moet in eerste instantie worden ingediend bij die gemeente, als werkgever van de boa. Als iemand zich vervolgens niet kan vinden in het oordeel over de klacht van de werkgever, kan diegene naar de Nationale ombudsman.² De gedraging van de boa waarover wordt geklaagd, moet wel hebben plaatsgevonden tijdens de uitoefening van de boa-bevoegdheden: opsporingsbevoegdheden, politiebevoegdheden of bij het toepassen van geweldsmiddelen.

Een klacht over de klachtbehandeling door de boa-werkgever kan ook worden ingediend bij de Nationale ombudsman. De boa-werkgever moet dan wel een overheidsinstantie zijn. En als er een lokale ombudsvoorziening is, is die ombudsvoorziening bevoegd.

De klacht van Anna gaat over het gedrag van boa's die werkzaam zijn voor de gemeente Amsterdam. Het gaat om gedragingen tijdens de uitoefening van de boa-bevoegdheden van de boa's. Anna heeft haar klacht in eerste instantie ingediend bij de gemeente Amsterdam. Omdat zij zich niet kon vinden in het oordeel van de gemeente Amsterdam over haar klacht, heeft zij haar klacht vervolgens ingediend bij de Ombudsman Metropool Amsterdam. Dat is de lokale ombudsvoorziening voor de gemeente Amsterdam. De Ombudsman Metropool Amsterdam heeft vervolgens contact opgenomen met de Nationale ombudsman.

Omdat de Nationale ombudsman bevoegd is de klacht van Anna over het gedrag van de boa's te behandelen, is in overleg met de ombudsman Metropool Amsterdam besloten dat de Nationale ombudsman in dit geval ook de klacht over de klachtbehandeling door de gemeente Amsterdam op zich zal nemen.

De boa Openbare Ruimte

De boa's waarover wordt geklaagd, zijn werkzaam in het domein Openbare Ruimte (domein I). De boa's Openbare Ruimte zijn belast met de opsporing van strafbare feiten die zijn genoemd in regelgeving³.

De toezichthouders

Op grond van regelgeving⁴ ziet de toezichthouder erop toe dat de boa zijn taak bij de opsporing naar behoren vervult en de opsporingsbevoegdheden en politiebevoegdheden op de juiste wijze uitoefent. In dit geval is de hoofdofficier van justitie bij het arrondissementsparket Amsterdam toezichthouder en de korpschef van de Landelijke Eenheid van de politie direct toezichthouder.

¹ Dit is een verzonden naam.

² Op grond van artikel 1a, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wet Nationale ombudsman is die wet van toepassing op de gedragingen van bestuursorganen van gemeenten voor zover het de gedragingen van voor hen werkzame buitengewoon opsporingsambtenaren betreft.

³ Regeling domeinlijsten buitengewoon opsporingsambtenaar.

⁴ Artikel 38 Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar.

De klacht

Anna klaagt erover dat twee boa's van de gemeente Amsterdam haar en de bijrijder zonder respect hebben behandeld. Anna stelt dat zij en de bijrijder in de auto reden toen zij moesten stoppen van twee boa's. Toen Anna boa A op verzoek haar rijbewijs liet zien, nam die boa volgens haar aan dat zij en de bijrijder toeristen waren. Zij licht toe dat zij een Portugees rijbewijs heeft. Anna stelt dat boa A op dat moment opeens begon over de wietlucht die hij zou ruiken in de auto. Anna stelt dat zij boa A hierop heeft laten weten dat zij niet rookt. Zij vertelde hem dat de wiet van de bijrijder is en dat hij thuis zou gaan roken. Nadat de boa's de politie hadden ingeschakeld voor een drugstest, verzocht boa B Anna en de bijrijder uit de auto te stappen, aldus Anna. Toen Anna om een toelichting vroeg, zei boa B volgens haar 'shut up'. Tegelijkertijd probeerde hij haar portier te openen. Toen de bijrijder vervolgens uit de auto stapte, werd hij volgens Anna belaagd door boa A. Zij stelt dat boa A begon te duwen, de arm van de bijrijder verdraaide en zijn handen op de mond en ogen van de bijrijder legde. De bijrijder kon hierdoor volgens Anna moeilijk ademen en daarom beet hij boa A in zijn hand. Vervolgens kwam boa B boa A assisteren en werden de bijrijder handboeien omgedaan, aldus Anna. Ze stelt dat als gevolg van het handelen van de boa's de bijrijder gewond is geraakt en dat de auto is beschadigd. Anna heeft van het handelen van de boa's foto's gemaakt en deze foto's heeft zij toegestuurd aan de Nationale ombudsman.

Anna stelt verder dat de boa's na afloop tegenover de politie logen over wat er was voorgevallen. Zij stelt dat één van de boa's de politieambtenaren bleef vertellen dat de bijrijder in het Engels tegen haar zou hebben gezegd dat hij de vingers van de boa's zou breken. Anna stelt dat dit niet juist is en wijst erop dat zij en de bijrijder niet Engels maar Portugees met elkaar spreken. Anna erkent dat de bijrijder heeft gezegd dat hij aan vechtsport doet en dat hij sterker is dan de boa's. Maar dit was volgens haar niet bedoeld als bedreiging maar om de spanning te verminderen. Anna wijst erop dat omstanders de politieambtenaren ook hebben gewezen op het niet vertellen van de waarheid door de boa's. De politieambtenaren hebben volgens Anna gezegd dat de boa's niet het recht hadden om te handelen zoals zij hebben gedaan. Ook hebben de politieambtenaren volgens haar geconcludeerd dat een drugstest niet nodig was. Anna stelt niet te begrijpen waarom de boa's niets hebben vastgelegd over het voorval.

Anna klaagt voorts over de klachtbehandeling. Zij stelt dat de gemeente geen contact met haar heeft opgenomen om haar kant van het verhaal te horen. De gemeente heeft volgens haar alleen geluisterd naar de boa's en vervolgens de klachtbehandeling afgesloten. Anna voelt zich niet serieus genomen.

De klachtformulering

Anna klaagt over het handelen van twee buitengewoon opsporingsambtenaren van de gemeente Amsterdam vanaf het moment dat zij de auto waarin Anna en haar vriend reden, hebben laten stoppen.

Anna klaagt verder over de klachtbehandeling door de gemeente Amsterdam.

Dit is er gebeurd

De klachtbehandeling door de gemeente Amsterdam

De klacht is in eerste instantie per e-mail afgehandeld door de coördinator Klachten en Integriteit/Agressie en Geweld van Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte (hierna: THOR) van de gemeente Amsterdam. De coördinator laat Anna in het bericht weten dat de teamleider van de twee boa's onderzoek heeft gedaan naar het voorval. De coördinator schrijft dat de teamleider op basis van het verhaal van de boa's tot de conclusie is gekomen dat de boa's goed hebben gehandeld. De coördinator schrijft dat de boa's onder bepaalde omstandigheden het recht hebben om handboeien en geweld te gebruiken. Dit rapporteren de boa's vervolgens bij de direct toezichthouder. De coördinator schrijft dat de direct toezichthouder vervolgens bekijkt of het geweld terecht is toegepast. Dat was in dit geval zo, aldus de coördinator. Tot slot schrijft de

coördinator dat de boa's niet hebben gezien dat zij schade aan de auto hebben veroorzaakt. Hij wijst erop dat Anna hierover contact kan opnemen met de verzekeringsmaatschappij van de gemeente.

De bevindingen tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman

De Nationale ombudsman heeft de gemeente tijdens het onderzoek de gelegenheid gegeven te reageren op de klacht. Ook heeft de ombudsman de gemeente een aantal vragen gesteld. In eerste instantie ontving de ombudsman een reactie van de teamleider van de boa's. Hierop heeft een medewerker van de Nationale ombudsman bij de klachtencoördinator nagevraagd of de reactie van de teamleider moet worden gezien als de reactie van de gemeente. In reactie daarop heeft de klachtencoördinator laten weten dat een aanvullende reactie zou worden toegestuurd. Vervolgens ontving de ombudsman een reactie van de waarnemend directeur THOR.

Verder heeft de ombudsman de toezichthouder en de direct toezichthouder de gelegenheid gegeven om te reageren op de klacht. De toezichthouders hebben van deze gelegenheid geen gebruik gemaakt. Anna kreeg daarna de mogelijkheid om te reageren op de reactie van de gemeente. Van deze mogelijkheid heeft zij gebruik gemaakt. Verder hebben medewerkers van de Nationale ombudsman boa A en boa B afzonderlijk gehoord. Daarnaast hebben zij politieambtenaar X gehoord. Hij was één van de twee politieambtenaren die tijdens het voorval ter plaatse is gekomen. De andere ter plaatse gekomen politieambtenaar, politieambtenaar Y, was niet in de gelegenheid om te worden gehoord. De bevindingen van het voorgaande en van het dossieronderzoek staan in het verslag in bijlage I.

Tijdens het onderzoek kwam onder meer het volgende naar voren

Over het laten stoppen van Anna

Uit de mutatie van de politie komt naar voren dat de rijder politieambtenaar X heeft verteld dat Anna en hij uit het werk kwamen. Anna had de rijder opgehaald en hij had haar gevraagd nog even langs de coffeeshop te rijden. Dat hebben ze gedaan. Op een zeker moment hebben twee boa's de auto van Anna en de rijder laten stoppen. De boa's stellen dat zij Anna en de rijder erop wilden wijzen dat de kentekenplaat niet goed zichtbaar was door de trekhaak. Uit de gesprekken met de boa's komt naar voren dat de boa's op dat moment dachten dat zij bevoegd waren om de auto te laten stoppen. De boa's wijzen er hierbij op dat zij Anna en de rijder alleen bewust wilden maken van de overtreding. Maar Anna stelt dat de boa's haar nadat zij gestopt was, hebben laten weten dat zij een boete zou krijgen. Zij stelt dat het de bedoeling was van de boa's om haar staande te houden. Ook wijst zij erop dat de boa's haar om haar rijbewijs hebben gevraagd. De teamleider van de boa's stelt in haar reactie op het onderzoek van de Nationale ombudsman dat het niet behoorlijk zichtbaar zijn van de kentekenplaat in strijd is met artikel 40 van de Wegenverkeerswet 1994⁵ (Wvw). De handhaving van de overtreding van dit artikel staat volgens haar niet beschreven in Domein I. Dit betekent volgens haar dat de boa's niet de bevoegdheid hadden om Anna en de rijder te laten stoppen. Zowel de teamleider als de waarnemend directeur vinden dat de boa's goed hebben gehandeld door Anna en de rijder vanuit een dienstverlenende opstelling te laten stoppen.

Over het handelen van de boa's daarna

Nadat Anna was gestopt hebben de boa's laten zien waarom zij Anna en de rijder hebben laten stoppen. Het gesprek vond plaats in het Engels. Anna stelt dat de rijder met één van de boa's naar de achterzijde van de auto is gelopen. Boa A stelt dat hij met Anna naar de achterzijde van de auto is gelopen. Op een zeker moment zag boa A een zakje wiet⁶ in de middenconsole van de auto liggen. De boa's verklaren gedurende het onderzoek verschillend over wie vervolgens aan Anna vroeg of zij wiet had gerookt. Volgens het proces-verbaal van bevindingen van de boa's was dit boa B. Tijdens het horen van boa A gaf hij aan dat hij Anna, nadat hij haar de cautie⁷ had gegeven, heeft gevraagd of zij wiet had gerookt. De boa's stellen dat

⁵ Op grond van artikel 40, eerste lid, van de Wvw dient het kenteken behoorlijk zichtbaar op of aan het motorrijtuig aanwezig te zijn.

⁶ Tijdens het onderzoek is ook een paar keer gesproken over 'zakjes wiet'. Omdat de hoeveelheid wiet die is aangetroffen voor de beoordeling van de klacht niet uitmaakt, gaan we hierna uit van 'een zakje wiet'.

⁷ De mededeling dat iemand het recht heeft om te zwijgen.

de rijder hen daarop liet weten dat hij degene was die wiet had gerookt. Maar Anna stelt dat geen van de boa's haar heeft gevraagd of zij wiet heeft gerookt. Volgens haar liet één van de boa's haar alleen weten dat hij de politie ging oproepen voor een drugstest. Anna stelt dat zij de boa toen heeft laten weten dat zij geen wiet had gerookt en dat zij hem heeft gevraagd naar de reden voor een drugstest. De boa liet haar daarop weten dat de wiet in de auto haar rijvaardigheid kon beïnvloeden, aldus Anna.

Uit het verweer dat de boa's tijdens de klachtenprocedure bij de gemeente hebben gegeven, komt naar voren dat één van de boa's⁸ stelt dat er meerdere aanwijzingen waren dat Anna mogelijk onder invloed van drugs was: er hing een doordringende wietlucht in de auto, er lag een zakje wiet in de middenconsole, naast het zakje wiet lag een grinder⁹, er lagen meerdere sigarettenpeuken en er lagen tipjes¹⁰ bij het zakje wiet. Maar Anna stelt dat er niet in de auto is gerookt en dat er geen wietlucht in de auto hing. De waarnemend directeur schrijft in zijn reactie op de opening van het onderzoek dat de boa's geen uiterlijke kenmerken bij Anna hebben waargenomen die het gebruik van wiet door Anna zouden kunnen bevestigen. Volgens hem was de verdenking voor rijden onder invloed van softdrugs niet gefundeerd.

De boa's stellen dat zij Anna en de rijder meerdere keren uitleg hebben gegeven over de reden waarom zij hen hadden laten stoppen en over het gevonden zakje wiet. Volgens de boa's gaf de rijder in reactie daarop aan dat hij het niet eens was met de gang van zaken. Ook gaf de rijder volgens hen aan dat ze weg zouden gaan rijden. De boa's stellen dat de rijder toen ook weer in de auto is gaan zitten. Om te voorkomen dat Anna en de rijder zouden weggrijden, heeft boa B toen het portier aan de kant van Anna geopend en gevraagd of ze uit wilde stappen. Op dat moment werd de rijder volgens boa A erg kwaad en dreigde hij de vingers van boa B te zullen gaan breken. Ondanks dat boa A tegen de rijder zei dat hij moest blijven zitten kwam de rijder op een gegeven moment de auto uit en begon hij te schreeuwen, aldus boa A. Tijdens het horen gaf boa A aan dat de rijder niet luisterde naar zijn waarschuwingen en dat hij hem daarom heeft aangehouden voor bedreiging¹¹. Maar volgens het proces-verbaal van bevindingen van de boa's heeft boa A de rijder aangehouden voor het beletten en belemmeren van de werkzaamheden¹². En Anna stelt dat boa B haar én de rijder op een zeker moment vroeg de auto te verlaten. Dat is volgens haar de reden dat de rijder op een zeker moment de auto weer verliet.

Boa A stelt dat hij de rijder de cautie heeft gegeven en dat de rijder toen vol in verzet ging. De rijder begon te bewegen, te trekken met zijn handen en probeerde te bijten, aldus boa A. Hij stelt hieraan lichte bijtafdrukken te hebben overgehouden. Omdat boa A de rijder niet onder controle kreeg, stelt hij assistentie te hebben opgeroepen. Daarna stelt hij de rijder bij zijn voorhoofd te hebben gepakt om hem een bepaalde kant op te bewegen. Boa B stelt dat hij op een zeker moment zag dat aan de andere kant van de auto een worsteling plaatsvond. Hij stelt dat hij zag dat boa A de rijder in bedwang had. Hij stelt dat hij alleen nog de arm van de rijder in positie hoefde te brengen zodat hij kon worden geboeid. Anna stelt in aanvulling op haar klacht juist dat de rijder toen hij uitstapte meteen werd aangevallen door boa A. Zij stelt in tegenstelling tot de boa's dat de rijder voorafgaand aan deze aanval geen bedreigingen had geuit. Zijzelf en de rijder stelden volgens haar alleen vraagtekens bij het handelen van de boa's. Anna stelt dat de rijder de boa's ook niet heeft aangevallen. Anna stelt dat boa A steeds meer gefrustreerd raakte en steeds meer geweld gebruikte.

Van het moment dat boa A de rijder bij zijn voorhoofd grijpt heeft Anna een foto gemaakt. Op de foto is te zien dat boa A zijn handen op het gezicht van de rijder houdt. Boa B staat ook op de foto en kijkt toe. Boa B betwist niet dat hij op de foto staat maar stelt zich dit moment niet meer te kunnen herinneren.

⁸ Uit het verweer wordt niet duidelijk welke boa de antwoorden geeft.

⁹ Apparaat om wiet mee te vermalen.

¹⁰ Een filter voor een joint.

¹¹ Op grond van artikel 285, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht kan iemand worden gestraft voor bedreiging.

¹² Op grond van artikel 184, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht kan iemand worden gestraft voor het opzettelijk niet voldoen aan een bevel of vordering gedaan door een ambtenaar bevoegd verklaard tot het opsporen van strafbare feiten.

De boa's stellen het merkwaardig te vinden dat de ter plaatse gekomen politieambtenaren afzagen van voorgeleiding. Ook stellen zij het merkwaardig te vinden dat de boa's de handboeien bij de bijrijder losmaakten zonder de boa's te spreken. Boa A stelt dat de hulpofficier van justitie niet betrokken is geweest. Maar boa B stelt dat hij van zijn collega heeft gehoord dat de politie contact heeft gehad met de hulpofficier van justitie. Politieambtenaar X stelt dat zijn collega en hij, de aanvoerders van de boa's¹³ en boa A en B met elkaar hebben gesproken over het losmaken van de handboeien. De beslissing om de handboeien los te maken, was volgens politieambtenaar X een beslissing van de boa's. Verder hebben de boa's volgens politieambtenaar X besloten om af te zien van voorgeleiding omdat zij de bijrijder hebben aangehouden. Politieambtenaar X stelt dat de politie in zo'n geval alleen verantwoordelijk is voor het overbrengen van een verdachte. Dat is volgens hem ook de reden waarom de politieambtenaren geen contact hebben gehad met de hulpofficier van justitie. Hij wijst erop dat, in het geval de boa's een verdachte willen voorgeleiden, de boa's contact moeten opnemen met de hulpofficier van justitie.

Politieambtenaar X herinnert zich dat hij het gevoel had dat de aanvoerders van de boa's vonden dat boa A en boa B niet goed hadden gehandeld. Verder hadden hij en zijn collega, politieambtenaar Y, geen goed gevoel bij de situatie. Uit de door politieambtenaar Y opgemaakte mutatie komt naar voren dat meerdere omstanders de politieambtenaren hebben verteld dat de boa's bizar gedrag vertoonden. De omstanders vertelden allemaal dat de bijrijder uit de auto was gestapt maar niet echt agressief overkwam. In de mutatie staat verder beschreven dat politieambtenaar X heeft waargenomen dat de boeien bij de bijrijder erg strak zaten en dat er duidelijk blauwe en ronde lijnen om de pols van de bijrijder liepen. Ook volgt uit de mutatie dat politieambtenaar Y heeft gezien dat er op het portier aan de kant van de bijrijder twee strepen over de lak liepen. Daarnaast zag zij kleine verfrulletjes zitten.

Tijdens de klachtenprocedure bij de gemeente heeft de teamleider laten weten dat de direct toezichthouder heeft beoordeeld of het geweld terecht is toegepast. Dat was volgens haar het geval. Maar de waarnemend directeur heeft in reactie op het onderzoek van de Nationale ombudsman laten weten dat het onderzoek van de direct toezichthouder naar de mate van het toegepaste geweld nog niet is afgerond.

Boa A heeft geen aangifte gedaan naar aanleiding van de beet van de bijrijder. Verder volgt uit het verweer van de boa's tijdens de klachtbehandeling bij de gemeente dat een handboeienformulier niet meteen is opgemaakt. Dit is later gebeurd. In reactie op de vraag waarom het geweld niet is gemeld bij de hulpofficier van justitie en waarom er geen i8-formulier¹⁴ is opgemaakt en naar de direct toezichthouder is gestuurd, reageert één van de boa's als volgt. Hij dacht dat dit niet noodzakelijk was omdat van voorgeleiding was afgezien. Toen de teamleider hem erop had gewezen dat dit wel moet, heeft hij alsnog een i8-formulier opgemaakt. Verder heeft de boa toegelicht dat in eerste instantie geen GIR¹⁵ melding is gemaakt maar dat dit later alsnog is gedaan.

De waarnemend directeur heeft in reactie op het onderzoek van de Nationale ombudsman laten weten dat de bedoeling van de boa's goed was, maar dat het ingrijpen door de boa's heeft geleid tot onduidelijkheid en een vervelende situatie voor alle betrokkenen. Hij betreurt dit en biedt Anna en de bijrijder hiervoor zijn excuses aan. Hij schrijft dat de organisatie hiervan zal leren en nog zorgvuldiger zal omgaan met procedures die zijn opgesteld rondom bevoegdheden en het toepassen van geweld. Ook beide boa's vinden het vervelend hoe alles is gelopen. Zij hebben aangegeven dat zij hun excuses zouden willen aanbieden.

Over de klachtbehandeling

De teamleider van de boa's licht toe dat er tijdens de klachtbehandeling door de gemeente geen contact is geweest met Anna. Zij stelt dat de klacht door gesprekken met de boa's en verweer van de boa's is afgedaan. Zij heeft hierbij opgemerkt dat zij de boa's kent als personen die integer zijn en die op een

¹³ Operationeel leidinggevend.

¹⁴ Formulier voor de registratie van toegepast geweld.

¹⁵ Gemeentelijk Incidenten Registratiesysteem.

vreedzame en plezierige manier hun werkzaamheden uitvoeren. De waarnemend directeur licht verder toe dat de klachtencoördinator per e-mail en per telefoon contact heeft gehad met Anna.

Reacties op verslag van bevindingen Nationale ombudsman

Betrokkenen hebben de gelegenheid gekregen om te reageren op het verslag van bevindingen. Bij het toesturen van het verslag van bevindingen aan de gemeente Amsterdam heeft de Nationale ombudsman de gemeente opnieuw twee vragen gesteld waarop hij eerder geen antwoord had ontvangen. Ook heeft de ombudsman de gemeente een aanvullende vraag gesteld. De gemeente heeft deze vragen beantwoord. De direct toezichthouder en boa A hebben een inhoudelijke reactie gegeven op het verslag van bevindingen van de Nationale ombudsman.

Reactie gemeente Amsterdam

In reactie op de vragen van de Nationale ombudsman aan de gemeente Amsterdam heeft de directeur THOR de ombudsman het volgende laten weten.

De toezichthouder en de direct toezichthouder hebben geen afschrift van de klacht ontvangen zoals voorgeschreven is in het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar (hierna: Bbo).¹⁶ De directeur schrijft dat hierover ten tijde van de klacht geen goede werkafspraken met toezichthouder en direct toezichthouder bestonden. Inmiddels zijn deze werkafspraken wel gemaakt, aldus de directeur. De directeur schrijft dat de zaak wel mondeling is gemeld aan de direct toezichthouder. Daarnaast is er ook in het kader van de klachtafhandeling contact geweest met de direct toezichthouder, aldus de directeur.

Verder schrijft de directeur dat de toezichthouder geen oordeel heeft gegeven over de klacht zoals voorgeschreven in het Bbo.¹⁷ De directeur schrijft dat de oorzaak hiervan is dat de toezichthouder zich geen compleet beeld heeft kunnen vormen.

Daarnaast laat de directeur weten dat de direct toezichthouder geen oordeel heeft gegeven over de mate van het toegepaste geweld en de rechtmatigheid daarvan.

Tot slot schrijft de directeur ter verduidelijking van eerder gegeven informatie over de beslissing om af te zien van voorgeleiding het volgende. Er is contact geweest met de politie over een voorgeleiding. Het is onduidelijk of er contact heeft plaatsgevonden met de hulpofficier van justitie.

Reactie direct toezichthouder

De direct toezichthouder schrijft in reactie op het verslag van bevindingen, kort weergegeven, dat de boa's niet opsporingsbevoegd waren ten aanzien van het niet zichtbaar voeren van een kenteken op een motorrijtuig. Daarom konden zij geen gebruik maken van de bevoegdheid tot staande houden, aldus de direct toezichthouder. De direct toezichthouder schrijft dat de boa's Anna naar eigen zeggen alleen bewust wilden maken van de overtreding. Er was volgens hen formeel geen sprake van een staandehouding. De direct toezichthouder constateert echter dat het handelen van de boa's veel verder ging dan alleen bewustmaking. Daarmee heeft het handelen door de boa's volgens de direct toezichthouder alle kenmerken van een formele staandehouding. De direct toezichthouder schrijft verder dat de boa's evenmin opsporingsbevoegd waren ten aanzien van het bezit van softdrugs of het rijden onder invloed. Toch hebben de boa's Anna en de bijrijder in afwachting van de komst van de politie ter plaatse gehouden, aldus de direct toezichthouder. En uiteindelijk is de bijrijder door de boa's met geweld aangehouden en geboeid. Hiertoe waren de boa's volgens de direct toezichthouder ook niet bevoegd. Hierbij merkt de direct toezichthouder op dat het geweld in strijd met

¹⁶ Op grond van artikel 42, eerste lid, van het Bbo zendt de werkgever terstond een afschrift van een klacht over het optreden van een boa betreffende de uitoefening van diens bevoegdheden als boa aan de toezichthouder en direct toezichthouder.

¹⁷ Op grond van artikel 42, tweede lid, van het Bbo neemt de werkgever bij de afhandeling van de klacht het oordeel van de toezichthouder over de rechtmatigheid en behoorlijkheid van de uitoefening van die bevoegdheden in acht.

regelgeving¹⁸ niet is gemeld omdat de boa's in de veronderstelling waren dat dit niet noodzakelijk was omdat werd afgezien van een voorgeleiding.

De direct toezichthouder schrijft dat een boa aan hem toegekende bevoegdheden juist moet toepassen. En dat kennis van zijn strafvorderlijke bevoegdheden en de grondrechten waarop inbreuk wordt gemaakt noodzakelijk is. De direct toezichthouder concludeert dat het verontrustend is dat de boa's zich hiervan in dit geval onvoldoende rekenschap hebben gegeven. Daarnaast vindt de direct toezichthouder het zorgelijk dat een situatie waarin boa's geen opsporingsbevoegdheden hebben op deze wijze is geëscaleerd. Volgens de direct toezichthouder hebben de boa's hiermee in strijd gehandeld met artikel 25 van het Bbo¹⁹.

De direct toezichthouder merkt tot slot op dat deze klacht bekend is binnen de politieorganisatie en eerder is behandeld door een uitvoerend direct toezichthouder binnen de afdeling Korpscheftaken van de politie-eenheid Amsterdam. Pas een maand na het voorval werd de uitvoerend direct toezichthouder over de klacht in kennis gesteld door de coördinator Agressie en Geweld van de gemeente. De direct toezichthouder stelt dat nu blijkt dat de uitvoerend direct toezichthouder destijds kennelijk onvoldoende of onvolledig over de toedracht en de ernst van het voorval is geïnformeerd. Hij stelt dat alleen met de teamleider van de boa's is afgesproken dat een stevig signaal zou worden afgegeven over het niet melden van het toepassen van geweld aan de hulpofficier van justitie en de direct toezichthouder. De direct toezichthouder wijst er tot slot op dat het proces rond het melden van geweld en klachten door de gemeente de afgelopen twee jaar enorm is verbeterd waardoor klachten zorgvuldiger kunnen worden beoordeeld.

Reactie boa A

Boa A schrijft in reactie op de informatie uit de mutatie van de betrokken politieambtenaren dat hij niet gezien heeft dat op de polsen van de rijder blauwe en rode lijnen zichtbaar waren. Hij stelt dat hij de handboeien op de juiste wijze heeft omgedaan. Verder is de rijder volgens boa A zelf uit de auto gestapt en is hij niet door één van de boa's uit de auto getrokken.

Het oordeel van de Nationale ombudsman

Over het laten stoppen van Anna

Het beoordelingskader

Bbo

Op grond van artikel 25, eerste lid, beperkt de boa de opsporingshandelingen waartoe hij bevoegd is, tot hetgeen nodig is voor een juiste vervulling van de functie in verband waarmee hij tot buitengewoon opsporingsambtenaar is beëdigd. Hij onthoudt zich van elk optreden waartoe hij niet bevoegd is.

Regeling domeinlijsten boa

Op grond van de bijlage bij deze regeling is de boa Openbare Ruimte belast met de opsporing van strafbare feiten die zijn genoemd in een aantal wettelijke voorschriften voor zover noodzakelijk voor een goede uitoefening van de functie en de daaraan gekoppelde taakomschrijving, tenzij de wet zich daartegen verzet.

Wvw 1994

Op grond van artikel 40, eerste lid, moet het kenteken behoorlijk zichtbaar op of aan het motorrijtuig aanwezig zijn.

¹⁸ Op grond van artikel 17, eerste lid, van de Ambtsinstructie van de politie, de Koninklijke marechaussee en andere opsporingsambtenaren meldt de ambtenaar die geweld heeft aangewend schriftelijk de aard, waaronder het gebruikte gewelddmiddel, en de gevolgen daarvan en mondeling de feiten en omstandigheden, waaronder de redenen die tot het aanwenden van geweld hebben geleid, zo spoedig mogelijk aan de hulpofficier van justitie die krachtens aanwijzing is belast met de registratie van aangewend geweld.

¹⁹ Op grond van artikel 25, eerste lid, van het Bbo beperkt de buitengewoon opsporingsambtenaar de opsporingshandelingen waartoe hij bevoegd is, tot hetgeen nodig is voor een juiste vervulling van de functie in verband waarmee hij tot buitengewoon opsporingsambtenaar is beëdigd. Hij onthoudt zich van elk optreden waartoe hij niet bevoegd is.

Het oordeel

Vaststaat dat artikel 40, eerste lid, van de Wvw niet is genoemd in de bijlage bij de Regeling domeinlijsten boa. Dit betekent dat de boa's niet de bevoegdheid hadden om Anna een stopteken te geven en op die manier staande te houden vanwege het onvoldoende zichtbaar zijn van het kenteken. De boa's hebben hiermee in strijd met artikel 25 van het Bbo gehandeld. Dat de boa's goede bedoelingen hadden en Anna en de rijder naar eigen zeggen alleen wilden wijzen op de overtreding, maakt dit niet anders. Bovendien twijfelt de Nationale ombudsman aan deze uitleg van de boa's. Uit het onderzoek van de ombudsman wordt duidelijk dat de boa's dachten dat zij de bevoegdheid hadden Anna en de rijder staande te houden op het moment dat zij het stopteken gaven. Pas later werd hen duidelijk dat zij die bevoegdheid niet hadden. Ook het feit dat de boa's Anna om haar rijbewijs vroegen, spreekt de uitleg die de boa's gaven tegen.

De staandehouding was niet rechtmatig en niet behoorlijk.

Over het handelen van de boa's daarna

Het beoordelingskader

In de akte van beëdiging van de boa's is onder meer vastgelegd dat hen bevoegdheden zijn toegekend als bedoeld in artikel 7, eerste en derde lid, van de Politiewet 2012²⁰. Ook blijkt uit de akte dat de boa's handboeien voorhanden mogen hebben en bij zich mogen dragen.

Politiewet 2012

Op grond van artikel 7, eerste lid, is de ambtenaar van politie die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaken, bevoegd om in de rechtmatige uitoefening van zijn bediening geweld of vrijheidsbeperkende middelen te gebruiken, wanneer het daarmee beoogde doel dit, mede gelet op de aan het gebruik hiervan verbonden gevaren, rechtvaardigt en dat doel niet op een andere wijze kan worden bereikt. Aan het gebruik van geweld gaat zo mogelijk een waarschuwing vooraf.

Vereiste van behoorlijk overheidsoptreden

De Nationale ombudsman beoordeelt het handelen van de boa's in het licht van het behoorlijkheidsvereiste van evenredigheid. Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat de overheid om haar doel te bereiken een middel kiest dat niet onnodig ingrijpt in het leven van de burger en dat in evenredige verhouding staat tot het doel dat de overheid wil bereiken. De overheid maakt steeds een afweging of een minder zwaar middel kan worden ingezet voor het doel dat zij wil bereiken.

Het oordeel

De Nationale ombudsman is van oordeel dat de boa's – na de niet rechtmatige en niet behoorlijke staandehouding – evenmin behoorlijk hebben gehandeld. Uit het onderzoek van de Nationale ombudsman komt naar voren dat de verhalen over wat er is gebeurd, verschillen. Niet alleen verschilt het verhaal van Anna van het verhaal van de boa's. Ook het verhaal van de boa's onderling komt niet op alle punten overeen. En de boa's spreken zichzelf op bepaalde punten tegen. Een voorbeeld hiervan is dat beide boa's op verschillende momenten in de tijd stellen dat zij degene zijn die Anna hebben gevraagd of zij wiet heeft gerookt. Maar Anna stelt dat die vraag haar in het geheel niet is gesteld. Zij stelt dat zij uit zichzelf heeft gezegd dat zij geen wiet heeft gerookt. Een ander voorbeeld is dat boa A stelt dat de rijder uit de auto is gestapt terwijl de boa's zeiden dat hij moest blijven zitten. Boa A stelt dat hij vervolgens door de rijder werd aangevallen en dat de rijder hem in zijn hand probeerde te bijten. Maar Anna stelt dat de rijder op verzoek van de boa's uit de auto is gestapt en vervolgens door boa A werd belaagd. Zij stelt dat de rijder boa A in zijn hand heeft gebeten omdat de rijder geen lucht kreeg. Verder is niet duidelijk of de boa's de hulpofficier van justitie nu wel of niet hebben ingeschakeld.

²⁰ Voor zover de direct toezichthouder heeft vastgesteld dat betrokkene voldoet aan de in de Regeling toetsing geweldbeheersing boa en ambtenaren van opsporingsdiensten gestelde eisen.

Gelet op het voorgaande zet de Nationale ombudsman vraagtekens bij het waarheidsgehalte van hetgeen de boa's over het voorval vertellen. De ombudsman begrijpt dat het verloop van de tijd en het feit dat het gesprek tussen Anna, de rijder en de boa's in het Engels plaatsvond een rol kunnen hebben gespeeld bij het uiteenlopen van de verklaringen. Maar de ombudsman weegt in zijn oordeel ook mee de informatie die de ter plaatse gekomen politieambtenaar X heeft verstrekt en de informatie die naar voren komt uit de mutatie die is opgemaakt door politieambtenaar Y. Politieambtenaar X zegt geen goed gevoel te hebben gehad bij de situatie. En uit de mutatie komt naar voren dat omstanders opkeken van en vraagtekens plaatsten bij het optreden van de boa's. Ook het nalaten door de boa's om direct na het voorval de juiste formulieren in te vullen, draagt niet bij aan de geloofwaardigheid van hun verhaal. De Nationale ombudsman vindt voorts de argumenten waarom de boa's vermoedden dat Anna onder invloed van drugs was, niet overtuigend. Die argumenten, het ruiken van een doordringende wietlucht en het waarnemen van een zakje wiet, een grinder, sigarettenpeuken en tipjes, hebben geen van allen te maken met de manier waarop Anna zich gedroeg. Bovendien wordt de stelling van de boa's dat er een doordringende wietlucht uit de auto kwam, door Anna betwist. Gelet op het voorgaande is de ombudsman van oordeel dat voor de boa's onvoldoende aanleiding bestond om de politie op te roepen voor een drugstest. Verder acht de ombudsman het op basis van de opgehaalde informatie aannemelijk dat de boa's in het verbale en fysieke contact met de rijder hun boekje te buiten zijn gegaan. Ook acht de ombudsman het aannemelijk dat als gevolg van het handelen van de boa's schade aan de auto is ontstaan. De ombudsman is van oordeel dat de manier waarop de boa's zich hebben gedragen onnodig heeft ingegrepen in het leven van Anna en de rijder. De handelingen van de boa's stonden niet in evenredige verhouding tot het doel dat zij wilden bereiken.

Over de klachtbehandeling

Het beoordelingskader

Op de klachtbehandeling door de gemeente is de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) van toepassing.

Awb

Op grond van artikel 9:10, eerste lid, stelt het bestuursorgaan de klager en degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft, in de gelegenheid te worden gehoord.

Bbo

Op grond van artikel 42, eerste lid, zendt de werkgever terstond een afschrift van een klacht over het optreden van een boa betreffende de uitoefening van dienst bevoegdheden als boa aan de toezichthouder en de direct toezichthouder.

Op grond van artikel 42, tweede lid, neemt de werkgever bij de afhandeling van de klacht het oordeel van de toezichthouder over de rechtmatigheid en behoorlijkheid van de uitoefening van die bevoegdheden in acht.

Vereiste van behoorlijk overheidsoptreden

De Nationale ombudsman toetst de klacht over de klachtbehandeling aan het behoorlijkheidsvereiste van een goede voorbereiding. Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat de overheid alle informatie verzamelt die van belang is om een weloverwogen beslissing te nemen. Dit betekent dat de overheid actief informatie verwerft en deze informatie toetst door middel van wederhoor bij de burger.

De Nationale ombudsman schrijft in zijn rapport 'Ombudsvisie op professionele klachtbehandeling'²¹ onder meer dat het belangrijk is om persoonlijk contact te leggen met iemand die klaagt. Ook schrijft de ombudsman dat het initiatief om de burger zijn verhaal te laten doen bij de overheidsinstantie ligt. Verder beschrijft de ombudsman in het rapport het belang van het doen van onderzoek. Het onderzoek is erop gericht de feiten te achterhalen die relevant en nodig zijn om een standpunt in te nemen over de klacht. De

²¹ Rapport Nationale ombudsman 2018/005, Ombudsvisie op professionele klachtbehandeling, werken aan oplossingen en leren van klachten, 19 maart 2018, www.nationaleombudsman.nl.

ombudsman wijst erop dat het horen van beide partijen wettelijk verplicht²² is en om verschillende redenen belangrijk. Hierbij wijst hij erop dat er een nadrukkelijk verschil is tussen het informele, persoonlijke contact bij de start van de klachtbehandeling en het 'horen' in formele zin. Bij het horen gaat het erom zo veel mogelijk informatie te vergaren over de klacht en het gebeurde. Dit dient de waarheidsvinding.

Het oordeel

De Nationale ombudsman is van oordeel dat de klachtbehandeling door de gemeente niet behoorlijk is verlopen. Vaststaat dat de gemeente heeft nagelaten een afschrift van de klacht toe te sturen aan de toezichthouder en de direct toezichthouder. Evenmin heeft de gemeente bij de afhandeling van de klacht een oordeel van de toezichthouder in acht genomen. Hiermee heeft de gemeente gehandeld in strijd met artikel 42 van het Bbo. De gemeente heeft verder tijdens de klachtbehandeling nagelaten alle informatie die van belang is te verzamelen om een weloverwogen beslissing te kunnen nemen. De teamleider van de boa's heeft bij de behandeling van de klacht het verhaal van de boa's aangehoord. Op basis daarvan is zij tot de conclusie gekomen dat geen verder onderzoek nodig was. En de klachtencoördinator heeft Anna dit vervolgens in een e-mailbericht laten weten. De stelling van de waarnemend directeur dat de klachtencoördinator per e-mail en telefonisch contact heeft gehad met Anna, maakt dit niet anders. Uit niets blijkt dat Anna de gelegenheid heeft gehad om te vertellen wat er volgens haar was gebeurd. Anna is tijdens het onderzoek door de gemeente in strijd met artikel 9:10 van de Awb niet gehoord.

De conclusie

De klacht van Anna over het handelen van twee boa's van de gemeente Amsterdam vanaf het moment dat zij de auto waarin Anna en haar vriend reden, hebben laten stoppen, is gegrond.

De klacht van Anna over de klachtbehandeling is ook gegrond.

De instemming

De Nationale ombudsman heeft met instemming kennisgenomen van het feit dat de gemeente en de direct toezichthouder hebben laten weten dat inmiddels werkafspraken zijn gemaakt. Hierdoor is het proces rondom het melden van klachten en geweld verbeterd en kunnen klachten zorgvuldig worden beoordeeld.

De aanbeveling

De Nationale ombudsman doet de gemeente de aanbeveling om een afrondend gesprek tussen Anna, de rijder en de boa's te organiseren. En de ombudsman geeft de gemeente in overweging een passend gebaar te maken naar aanleiding van de schade aan de auto.

De Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen

Bijlage I: Verslag van bevindingen

De klachtbehandeling door de gemeente Amsterdam

De klacht is in eerste instantie per e-mail afgehandeld door de coördinator Klachten en Integriteit/Agressie en Geweld van Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte (hierna: THOR). De coördinator laat Anna in het bericht weten dat de teamleider van de twee boa's onderzoek heeft gedaan naar het voorval. Hij schrijft dat de boa's de teamleider hebben verteld dat Anna niet wilde wachten op de politie en dat zij wilde vertrekken. Daarop hebben de boa's Anna gevraagd uit te stappen. De rijder werd op dat moment agressief volgens de boa's. De boa's hebben de teamleider verteld dat zij de rijder iets hoorden zeggen in de trant van *"we gaan rijden"*, *"ik ga hier niet aan meewerken"* en *"laat haar gaan. Ik breek je vingers"*. Verder heeft de rijder volgens de boa's meerdere keren gezegd dat hij aan vechtsport doet en dat hij allebei de boa's aan zou kunnen. De coördinator schrijft dat er een worsteling heeft plaatsgevonden. Omdat de rijder niet wilde meewerken hebben de boa's geprobeerd de rijder handboeien om te doen. Hierbij werd één van de boa's door de rijder in zijn hand gebeten, schrijft de coördinator. Uiteindelijk is het de boa's gelukt om de handboeien om te doen. Toen de politieambtenaren arriveerden, hebben zij de zaak over de wiet overgenomen, schrijft de coördinator. Toen is volgens de coördinator samen besloten dat verdere actie niet nodig was. De coördinator schrijft dat de teamleider op basis van het verhaal van de boa's tot de conclusie is gekomen dat de boa's goed hebben gehandeld.

De coördinator schrijft dat de boa's onder bepaalde omstandigheden het recht hebben om handboeien te gebruiken en geweld te gebruiken. Dit rapporteren de boa's vervolgens bij de politie, die toezichthouder is. De coördinator schrijft dat de politie vervolgens kijkt of het geweld terecht is toegepast. Dat was in dit geval zo, aldus de coördinator. De coördinator schrijft in reactie op het verzoek van Anna om disciplinaire maatregelen te treffen tegen de boa's, dat de teamleider dit niet nodig vindt. Verder schrijft de coördinator dat de boa's niet hebben gezien dat zij schade aan de auto hebben veroorzaakt. Hij wijst erop dat Anna hierover contact kan opnemen met de verzekeringsmaatschappij van de gemeente.

De bevindingen tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman

De Nationale ombudsman heeft de gemeente tijdens het onderzoek de gelegenheid gegeven te reageren op de klacht. De gemeente heeft van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Ook heeft de ombudsman de gemeente een aantal vragen gesteld. Verder heeft de ombudsman de toezichthouder en de direct toezichthouder de gelegenheid gegeven om te reageren op de klacht. De toezichthouders hebben van deze gelegenheid geen gebruik gemaakt. Anna kreeg daarna de mogelijkheid om te reageren op de reactie van de gemeente. Dit heeft zij gedaan. Verder hebben medewerkers van de Nationale ombudsman boa A, boa B en politieambtenaar X afzonderlijk gehoord. De bevindingen van het voorgaande en van het dossieronderzoek zijn hieronder weergegeven.

Reactie gemeente op de opening van het onderzoek

De Nationale ombudsman ontvangt in reactie op zijn onderzoek in eerste instantie een reactie van de teamleider van de boa's. De teamleider laat de ombudsman weten dat een kentekenplaat die niet behoorlijk zichtbaar is in strijd is met artikel 40 van de Wegenverkeerswet 1994 (hierna: Wv) ²³. Hierop hebben de boa's het stopbord in hun auto gebruikt en de auto waarin Anna en de rijder reden, laten stoppen. De teamleider laat ook weten dat het handhaven van overtreding van artikel 40 van de Wv niet staat beschreven in Domein I. De teamleider concludeert dat de boa's niet bevoegd waren om een stopteken te geven en om een staandehouding toe te passen. Maar de teamleider voegt hieraan toe dat de boa's niet de intentie hadden om een staandehouding op grond van artikel 40 van de Wv uit te voeren. De boa's wilden

²³ Op grond van artikel 40, eerste lid, van de Wv dient het kenteken behoorlijk zichtbaar op of aan het motorrijtuig aanwezig te zijn.

Anna en de rijder naar eigen zeggen alleen bewust maken van het niet behoorlijk zichtbaar zijn van de kentekenplaat. De teamleider wijst erop dat een onderdeel van de werkzaamheden van een boa die werkzaam is in Domein I, het aanspreken en bewustmaken van burgers op het gebied van leefbaarheid en veiligheid is. De teamleider concludeert dat de boa's goed en netjes gehandeld hebben door Anna aan te spreken en bewust te maken van de overtreding.

De teamleider vervolgt dat de boa's tijdens het aanspreken van de bestuurster wiet in de middenconsole van de auto zagen liggen en dat zij een sterke wietlucht roken. Omdat de boa's rijden onder invloed vermoedden, hebben zij de politie ingeschakeld, aldus de teamleider. Zij stelt dat de boa's hiermee goed gehandeld hebben omdat zij niet bevoegd zijn om te handhaven op grond van de Opiumwet. Op het moment dat Anna werd aangesproken op de aanwezigheid en het mogelijke gebruik van verdovende middelen werd het gesprek volgens de teamleider overgenomen door de rijder. De teamleider stelt dat de boa's haar hebben laten weten dat de rijder zich vervelend en koppig opstelde. De boa's hebben de teamleider verteld dat zij de spanning probeerden te verminderen en dat zij de rijder hebben uitgelegd dat zij niet bevoegd waren om Anna te controleren op drugsgebruik. De teamleider stelt dat de rijder zich steeds meer ging verzetten en naar de boa's zou zijn gelopen. Hierbij zou de rijder de boa's hebben bedreigd en zou hij hebben geprobeerd de boa's aan te vallen. Vervolgens is de rijder aangehouden, aldus de teamleider.

De teamleider concludeert dat de boa's goed hebben gehandeld door te proberen de spanning te verminderen en door de politie in te schakelen. De teamleider voegt hieraan toe dat ze de boa's kent als personen die integer zijn en die op een vreedzame en plezierige manier hun werkzaamheden uitvoeren. Wat betreft de klachtbehandeling licht de teamleider toe dat er geen contact is geweest met Anna omdat de klacht met gesprekken met de boa's en verweer van de boa's is afgedaan. Hierbij geeft de teamleider aan dat alsnog een gesprek kan plaatsvinden als Anna hieraan behoefte heeft.

Aanvullende reactie van de waarnemend directeur THOR

Na ontvangst van de reactie van de teamleider op de klacht heeft een medewerker van de Nationale ombudsman contact opgenomen met de klachtcoördinator. De medewerker heeft een toelichting gegeven op de procedure van klachtbehandeling bij de Nationale ombudsman. De medewerker heeft de klachtcoördinator gevraagd of de reactie van de teamleider moet worden gezien als een reactie van de gemeente op de klacht. Hierop heeft de ombudsman een aanvullende reactie van de waarnemend directeur THOR ontvangen.

De waarnemend directeur benadrukt dat de boa's de auto waarin Anna reed niet hebben laten stoppen door middel van een staandhouding. Het ging hier niet om het vaststellen van de identiteit maar om Anna vanuit een dienstverlenende opstelling te attenderen op het niet zichtbaar zijn van het kenteken, aldus de waarnemend directeur. De waarnemend directeur schrijft verder dat de boa's geen uiterlijke kenmerken hebben waargenomen die het gebruik van softdrugs door Anna zouden kunnen bevestigen. De waarnemend directeur concludeert dat een verdenking voor rijden onder invloed van softdrugs volgens hem ongefundeerd was.

De waarnemend directeur schrijft dat het gesprek tussen Anna, de rijder en de boa's in eerste instantie rustig verliep. Op een zeker moment nam de spanning toe en heeft de rijder bedreigd met geweld, aldus de waarnemend directeur. Hij stelt dat de rijder daarop is aangehouden voor het beletten en belemmeren van de werkzaamheden.²⁴ De waarnemend directeur schrijft dat na telefonisch contact met de hulpofficier van justitie is besloten af te zien van voorgeleiding. Hij wijst erop dat de boa's niet meteen de benodigde formulieren voor het melden van geweld hebben aangeleverd, maar dat dit later wel is gebeurd.

²⁴ Op grond van artikel 184, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht kan iemand worden gestraft voor het opzettelijk niet voldoen aan een bevel of vordering gedaan door een ambtenaar bevoegd verklaard tot het opsporen van strafbare feiten.

De waarnemend directeur schrijft dat de bedoeling van de boa's goed was. Maar hij vervolgt dat het ingrijpen door de boa's heeft geleid tot onduidelijkheid en een erg vervelende situatie voor alle betrokkenen. Hij betreurt dat de situatie uit de hand is gelopen en biedt Anna en de bijrijder daarvoor zijn excuses aan. De waarnemend directeur schrijft dat de organisatie hiervan zal leren en nog zorgvuldiger om zal gaan met de procedures die zijn opgesteld rondom bevoegdheden en het toepassen van geweld. Verder zijn de boa's aangesproken en wordt de casus ook in de gehele organisatie onder de aandacht gebracht. De waarnemend directeur schrijft dat de direct toezichthouder naar aanleiding van de klacht van Anna betrokken is geweest bij het onderzoek. Het onderzoek door de direct toezichthouder naar de mate van het toegepaste geweld en de rechtmatigheid hiervan loopt nog, aldus de waarnemend directeur.

Wat betreft de klachtbehandeling laat de waarnemend directeur weten dat de klachtencoördinator zowel per e-mail als per telefoon contact heeft gehad met Anna.

Proces-verbaal van bevindingen van de boa's

De waarnemend directeur heeft bij de reactie op de klacht een proces-verbaal van bevindingen van de boa's gevoegd. Op het proces-verbaal staat dat het stuk op ambtseed en ambtsbelofte is opgemaakt op de dag van het voorval. Uit het proces-verbaal komt, voor zover hier van belang, het volgende naar voren.

Het gesprek tussen de boa's, Anna en de bijrijder vond plaats in het Engels. Toen boa A bijna klaar was met het invoeren van de gegevens van Anna in zijn mobiele apparaat zag hij een zakje wiet in de middenconsole liggen. Boa B vroeg Anna of zij wiet had gerookt, waarop de bijrijder zei dat hij wiet had gerookt en Anna niet. Vervolgens heeft boa A via de eigen meldkamer gevraagd om politie te sturen vanwege het mogelijk rijden onder invloed. De bijrijder is toen weer uit de auto gestapt en gaf aan dat hij niet begreep wat er aan de hand was. Ook zei hij dat de boa's dit niet mochten doen. Boa B heeft de bijrijder hierop meerdere keren uitleg gegeven over de trekhaak en het gevonden zakje wiet. De bijrijder gaf hierop aan dat hij het met de gang van zaken niet eens was en dat ze weggingen. Ook stapte hij weer in de auto. Om te voorkomen dat ze weg zouden rijden heeft boa B vervolgens het portier aan de kant van Anna geopend en gevraagd of ze uit wilde stappen. Boa A zag dat de bijrijder het portier aan de passagierszijde opende en uit wilde stappen. Daarbij gaf hij aan dat hij de vingers van boa B zou gaan breken. Boa A heeft zijn hand tegen het portier gehouden en gezegd dat de bijrijder moest gaan zitten. Toen begon de bijrijder zich hevig te verzetten. Boa A heeft de bijrijder toen van achteren bij zijn kraag gepakt. Zijn doel was de bijrijder naar beneden te duwen. De bijrijder draaide zich vervolgens om en pakte boa A bij de kraag met zijn rechterhand. Boa B zag boa A worstelen met de bijrijder. Boa B is boa A toen te hulp geschoten en heeft de linkerarm van de bijrijder vastgepakt. Boa A pakte de rechterpols van de bijrijder. Boa A heeft de bijrijder aangehouden voor het beletten en belemmeren van de werkzaamheden. De bijrijder ging hevig in verzet en gaf meerdere keren aan dat hij aan vechtsport deed en dat hij beide boa's aan zou kunnen. De bijrijder duwde boa A tegen de portier van de auto waardoor hij klem kwam te zitten. Boa A was hierdoor genoodzaakt het geweld door te zetten. Boa A heeft meerdere keren tegen de bijrijder gezegd dat hij mee moest werken en zich moest ontspannen. Omdat de boa's de bijrijder niet onder controle kregen heeft boa A het hoofd van de bijrijder vastgepakt. Boa A hoopte dat de bijrijder hierdoor rustiger zou worden. Maar de bijrijder probeerde toen in zijn hand te bijten. Boa A voelde de tanden van de bijrijder in zijn hand drukken. Boa B hoorde boa A zeggen dat hij werd gebeten. Omdat de boa's de bijrijder niet onder controle kregen, heeft boa A via de portofoon assistentie gevraagd. Uiteindelijk is het boa A gelukt om de bijrijder handboeien aan te leggen. Volgens het proces-verbaal is in overleg met de politie, boa's, de aanvoerders²⁵ van de boa's en de bijrijder besloten om af te zien van voorgeleiding.

²⁵ Operationeel leidinggevende.

Verweer van de boa's

De waarnemend directeur heeft bij de reactie op de klacht ook het verweer van de boa's gevoegd. Dit verweer bestaat uit de beantwoording van een aantal vragen. Hieruit komt het volgende naar voren.

Volgens één van de boa's²⁶ was er geen sprake van een staandehouding. De boa's wilden Anna en de bijrijder alleen bewust maken van een fout. Zij wisten dat de politie op dat moment actief bezig was met het aanpakken van overtredingen. Op de vraag of en zo ja welke aanwijzingen er waren dat Anna mogelijk onder invloed was van drugs, reageert de boa dat hiervoor meerdere aanwijzingen waren: er hing een doordringende wietlucht in de auto, er lag een zakje wiet in de middenconsole, naast het zakje wiet lag een grinder²⁷, er lagen meerdere sigarettenpeuken en er lagen tipjes²⁸ bij het zakje wiet. Verder wordt uit het verweer duidelijk dat de tandafdrukken van de bijrijder in de hand van boa A stonden, maar dat de verwonding oppervlakkig was en een bezoek aan het ziekenhuis niet nodig. Er is geen aangifte gedaan door boa A. In reactie op de vraag waarom geen handboeienformulier is ingevuld, heeft de boa laten weten dat het handboeienformulier later is opgemaakt en verstuurd naar de juiste personen. In reactie op de vraag waarom het geweld niet is gemeld bij de hulpofficier van justitie en waarom er geen i8-formulier²⁹ is ingevuld en naar de direct toezichthouder is gestuurd, reageert de boa als volgt. Hij dacht dat dat niet noodzakelijk was omdat van de voorgeleiding was afgezien. Toen de teamleider hem erop had gewezen dat dit wel moet, heeft hij alsnog een i8-formulier opgemaakt. Verder wordt in het verweer toegelicht dat is afgezien van een voorgeleiding omdat de beet in de hand oppervlakkig was. Dit besluit is genomen in overleg met de ter plaatse gekomen aanvoerder van de boa's, de politieambtenaren en de boa's. In reactie op de vraag waarom de politie geen speekseltest heeft gedaan, antwoordt de boa dat hij denkt dat er ter plaatse te veel onduidelijk was en dat de politie is vergeten de test af te nemen. De boa benadrukt dat hij meerdere keren bij de politieambtenaren heeft aangegeven dat er duidelijke aanwijzingen waren voor rijden onder invloed. In reactie op de vraag waarom geen GIR³⁰ meldingen zijn gemaakt van het incident, reageert de boa dat dit later alsnog is gedaan. In reactie op de vraag of er schade aan de auto is ontstaan, antwoordt de boa dat hij hierop niet heeft gelet. Als de auto is beschadigd, is dit niet met opzet gebeurd.

De reactie van Anna op de reactie van de gemeente

Anna stelt zich op het standpunt dat de boa's haar, direct nadat ze haar hadden laten stoppen, vroegen om haar rijbewijs. Ook vroeg boa A haar van wie de auto was en deelde hij haar mede dat zij een boete zou krijgen. Beide punten wijzen er volgens Anna op dat de boa's de bedoeling hadden haar staande te houden. Anna stelt dat zij haar rijbewijs pas terugkreeg nadat een politieambtenaar de boa's hiertoe opdracht gaf. In de tussentijd hadden ook de aanvoerders van de boa's haar rijbewijs in handen gehad, aldus Anna.

Anna stelt dat er niet in de auto was gerookt en dat er geen wietlucht in de auto hing. Dit wordt volgens Anna nu alleen naar voren gebracht door de boa's om hun acties goed te praten. Nadat de boa het zakje wiet zag liggen, liet de bijrijder meteen weten dat het zakje van hem was en dat hij die dag niet gerookt had. Anna wijst er hierbij op dat zij de bijrijder net had opgehaald van zijn werk, een straat verderop. Anna stelt dat de bijrijder met één van de boa's naar de kentekenplaat is gaan kijken. Toen de bijrijder vervolgens weer in de auto ging zitten, dachten ze dat ze een boete zouden krijgen en weg zouden kunnen rijden. Anna benadrukt dat zij de hele tijd in de auto bleef zitten tot het moment dat boa A de bijrijder aanviel. Anna stelt dat de boa's haar geen vragen hebben gesteld over de wiet en of zij wiet had gerookt. Eén van de boa's heeft haar slechts laten weten dat hij de politie ging oproepen voor een drugstest. Anna stelt dat zij de boa hierop heeft laten weten dat zij geen wiet rookt en dat zij hem heeft gevraagd naar de reden voor een drugstest nu er geen

²⁶ Uit het verweer wordt niet duidelijk welke boa de antwoorden geeft.

²⁷ Apparaat om wiet mee te vermalen.

²⁸ Een filter voor een joint.

²⁹ Formulier voor de registratie van toegepast geweld.

³⁰ Gemeentelijk Incidenten Registratiesysteem.

aanwijzingen waren dat zij onder invloed van drugs was. Hierop zei de boa dat de wiet in de auto haar rijvaardigheid kan beïnvloeden, aldus Anna.

Op een zeker moment heeft boa B Anna en de bijrijder gevraagd de auto te verlaten, aldus Anna. Terwijl Anna vroeg waarom zij de auto moesten verlaten, probeerde boa B haar portier te openen. De bijrijder verliet de auto, zoals verzocht, en werd toen meteen aangevallen door boa A. Anna wijst erop dat er voorafgaand aan deze aanval door de bijrijder geen bedreigingen waren geuit, zoals de boa's stellen. Ook heeft de bijrijder de boa's niet aangevallen of bij de kraag gegrepen. Anna stelt dat boa A steeds meer gefrustreerd raakte en steeds meer geweld gebruikte. Hij verdraaide de arm van de bijrijder en greep hem bij zijn hoofd. Ademen werd hierdoor voor de bijrijder bemoeilijkt, aldus Anna. Zij stelt dat de boa's proberen hun acties te verhullen. Op geen enkel moment hebben de boa's geprobeerd om de spanning te verminderen, aldus Anna.

Anna stelt dat zij en de bijrijder niet vriendelijk geïnformeerd en bevroegd zijn, maar dat de boa's zonder aanleiding hun macht wilden laten zien. Anna kan zich niet vinden in deze manier van benaderen en voelt zich hierdoor beledigd. Verder stelt Anna dat het niet klopt dat zij de boa's heeft verteld dat zij niet bevoegd waren om haar te vragen of ze drugs had gebruikt. Zij voert hiertoe aan dat dit niet bij haar persoonlijkheid past, maar ook omdat de boa's haar die vraag niet hebben gesteld. Ze legt uit dat zij de boa's uit zichzelf heeft verteld dat zij geen drugs gebruikt. Verder heeft zij hen verteld dat zij de houding van de boa's niet respectvol vond. Ook hebben zij en de bijrijder vraagtekens gezet bij het optreden van de boa's en hebben zij de boa's gevraagd wat er gebeurde. Maar Anna stelt dat de bijrijder de boa's niet heeft bedreigd. Anna concludeert dat zij teleurgesteld is dat de boa's niet de waarheid vertellen en wijst hierbij op de tegenstrijdige verhalen van de boa's en het nalaten formulieren in te vullen.

De bevindingen van het horen van de boa's

Medewerkers van de Nationale ombudsman hebben boa A en boa B afzonderlijk gehoord. Hieronder zijn, voor zover van toegevoegde waarde en in aanvulling op het voorgaande, de bevindingen van het horen van de betrokken boa's weergegeven.

Boa A licht toe dat hij Anna, nadat zij was gestopt, heeft verteld dat hij haar iets wilde laten zien. Daarop is zij volgens boa A met hem naar de kentekenplaat aan de achterzijde van de auto gelopen. Het gesprek verliep beleefd en netjes en de sfeer was op dat moment rustig, aldus de boa's. Boa A stelt dat de trekhaak demonteerbaar leek en dat hij Anna daarom heeft geadviseerd naar de garage te gaan. Boa B stelt dat hij en boa A Anna lieten weten dat zij geen verdere stappen zouden ondernemen. Daarop vroeg de bijrijder volgens boa B of zij wel bevoegd waren om hen staande te houden. Hierop heeft boa B hem laten weten dat de trekhaak voor de boa's aanleiding was om het gesprek aan te gaan.

Op een zeker moment zag boa A wiet liggen in de middenconsole van de auto. Boa B stelt dat hij de wiet niet heeft zien liggen. Boa A stelt dat hij Anna daarop heeft gezegd dat zij het recht heeft om te zwijgen en dat hij haar heeft gevraagd of zij wiet had gerookt. Anna antwoordde volgens boa A ontkennend, maar de bijrijder zei dat hij wel wiet had gerookt. De bijrijder zei dit volgens boa A heel snel, waardoor boa A het vermoeden had dat de bijrijder Anna in bescherming wilde nemen. Ook kwam er volgens hem een wietlucht uit de auto. Boa A heeft daarop in overleg met boa B besloten de politie op te roepen. Anna verder laten rijden zou volgens de boa's niet veilig zijn.

Op dat moment veranderde volgens de boa's de sfeer. Boa B stelt dat Anna en de bijrijder wilden wegrijden. Boa B is toen naar de bestuurderskant van de auto gelopen om dit te voorkomen. Boa A stelt dat Anna rustig bleef, maar dat de bijrijder steeds kwader werd. Op enig moment werd de bijrijder erg wild en dreigde hij volgens boa A de vingers van boa B te gaan breken. Boa B stelt dit niet goed te hebben gehoord. Boa A stelt dat hij de bijrijder rustig bleef aanspreken en heeft gezegd dat hij moest blijven zitten. Ondanks dat kwam de bijrijder volgens boa A uit de auto en begon de bijrijder te schreeuwen. Daarop heeft boa A tegen de bijrijder

geschreeuwd dat hij kalm moest worden. Boa A stelt dat de bijrijder groter was dan hij. Omdat de bijrijder niet luisterde naar waarschuwingen om te gaan zitten, heeft boa A hem aangehouden voor bedreiging. Tot het moment van aanhouding was er volgens boa A nog geen lichamelijk contact geweest tussen hem en de bijrijder. Boa B bevestigt dit.

Nadat boa A de bijrijder had verteld dat hij het recht had om te zwijgen, ging de bijrijder volgens boa A vol in verzet. De bijrijder begon te bewegen, te trekken met zijn handen en probeerde te bijten, aldus boa A. Hij stelt hier lichte bijtafdrukken aan te hebben overgehouden. Omdat het boa A niet lukte de bijrijder onder controle te krijgen, vroeg hij om assistentie. Boa A heeft de bijrijder bij zijn voorhoofd gepakt. Hij licht toe dat hij probeerde de bijrijder op die manier een bepaalde kant op te bewegen. Boa B hoorde op een zeker moment dat een schermutseling aan de andere kant van de auto plaatsvond en zag boa A worstelen met de bijrijder. Hij stelt dat hij zag dat boa A de bijrijder in bedwang had. Boa B stelt dat hij alleen nog de arm van de bijrijder in positie hoefde te brengen zodat de bijrijder kon worden geboeid. Nadat twee aanvoerders van de boa's ter plaatse waren gekomen, hebben boa A en boa B op aanraden van de aanvoerders afstand genomen.

In reactie op een foto van Anna waarop te zien is dat boa A zijn handen op het gezicht van de bijrijder houdt, licht boa A toe dat hij hier de eerder genoemde techniek gebruikt. Bij die techniek plaats je de middelvinger aan de bovenkant van de neus om de persoon in kwestie ergens naar toe te bewegen. Boa A licht toe dat hij eerst de armklem had gebruikt, maar dat dit niet werkte. In reactie op de foto van Anna, waarop ook te zien is dat boa B toekijkt, stelt boa B dat hij niet betwist dat hij degene is die op de foto staat. Maar hij stelt zich niet te kunnen herinneren dat hij zich op die plek bevond. Boa B herinnert zich alleen het laatste moment van de schermutseling. En dat hij de arm van de bijrijder in positie bracht om hem te boeien.

Boa A stelt dat één van de politieambtenaren de boa's heeft verteld dat er onvoldoende aanleiding was voor de boa's om de auto waarin Anna reed te doen stoppen. De politieambtenaar vertelde de boa's dat zowel zij als de bijrijder fouten hebben gemaakt, aldus boa A. De politieambtenaar had op dat moment volgens boa A nog niet met de boa's gesproken. Zowel boa A als boa B merken op dat zij het merkwaardig vinden dat de ter plaatse gekomen politieambtenaren afzagen van de voorgeleiding en de handboeien van de bijrijder losmaakten zonder de boa's te spreken. Boa A stelt dat alleen de hulpofficier van justitie deze beslissing had mogen nemen. Maar de hulpofficier van justitie is in dit geval niet betrokken volgens boa A. Boa B stelt juist dat hij van zijn collega heeft gehoord dat de politie contact heeft gehad met de hulpofficier van justitie. Verder stelt boa A dat de aanvoerders ná de politie ter plaatse kwamen.

Boa A en boa B stellen beiden dat zij in de veronderstelling waren dat zij de auto waarin Anna en de bijrijder reden een stopteken mochten geven. Boa A en boa B lichten toe dat zij inmiddels weten dat zij die bevoegdheid niet hadden. Boa B benadrukt dat de boa's het stopteken met de beste intenties hebben gegeven. De boa's wilden Anna en de bijrijder behoeden voor een boete die zij van de politie zouden kunnen krijgen. De boa's stellen dat zij achteraf gezien op een aantal fronten anders hadden kunnen handelen. Maar zij vragen zich af of zij Anna en de bijrijder hadden laten weggrijpen nadat zij de wiet hadden gevonden. Beide boa's stellen het vervelend te vinden hoe alles is gelopen. En beide boa's hebben aangegeven dat zij hun excuses zouden willen aanbieden.

De bevindingen van het horen van politieambtenaar X

Medewerkers van de Nationale ombudsman hebben ook politieambtenaar X gehoord. Politieambtenaar X was één van de twee politieambtenaren die tijdens het voorval ter plaatse is gekomen. De andere ter plaatse gekomen politieambtenaar, politieambtenaar Y, was niet in de gelegenheid om te worden gehoord.

Politieambtenaar X licht toe dat hij en zijn collega de oproep ontvingen dat een paar boa's ondersteuning wilden. Politieambtenaar X meent zich te herinneren dat er sprake was van nood. Daarom zijn hij en zijn

collega met spoed op de oproep afgegaan. Politieambtenaar X kan zich niet herinneren of er naast het verlenen van ondersteuning bij een aanhouding andere redenen voor de oproep waren.

Politieambtenaar X stelt dat hij bij aankomst zes of acht boa's zag staan. Hij zag dat Anna en de bijrijder op dat moment in discussie met de boa's waren. Anna en de bijrijder waren volgens hem emotioneel. Politieambtenaar X licht toe dat hij Anna, de bijrijder en de boa's heeft gesproken. Volgens hem was de kern van de discussie of Anna en de bijrijder wel of niet hadden mogen doorrijden. Verder was het politieambtenaar X duidelijk dat Anna en de bijrijder vonden dat de boa's te hard hadden opgetreden. Politieambtenaar X meent zich te herinneren dat één van de boa's de bijrijder uit de auto had getrokken. Hij stelt dat hij en zijn collega daar geen goed gevoel bij hadden.

Politieambtenaar X licht verder toe dat hij eerst met twee boa's sprak die niet betrokken waren bij het voorval. Dit waren volgens hem de aanvoerders van de boa's. Politieambtenaar X herinnert zich dat hij het gevoel had dat de aanvoerders vonden dat boa A en boa B niet goed hadden gehandeld.

Politieambtenaar X stelt dat de bijrijder nog handboeien om had toen hij en zijn collega aankwamen. Hij stelt dat zijn collega en hij, de aanvoerders van de boa's en boa A en B met elkaar hebben gesproken over het losmaken van de handboeien. Politieambtenaar X stelt dat het hem en zijn collega uiteindelijk lukte om de bijrijder te kalmeren. Zij spraken met de man af dat ze de handboeien zouden losmaken als de bijrijder kalm zou blijven. De beslissing om de handboeien los te maken, was volgens politieambtenaar X een beslissing van de boa's.

Politieambtenaar X weet niet meer hoe de beslissing om af te zien van voorgeleiding van de bijrijder tot stand is gekomen. Hij licht toe dat de boa's het besluit om af te zien van voorgeleiding hebben genomen omdat zij de bijrijder hadden aangehouden. Hij stelt dat de politie in zo'n geval alleen verantwoordelijk is voor het overbrengen van een verdachte. Dat is ook de reden dat de politieambtenaren geen contact hebben gehad met de hulpofficier van justitie, aldus politieambtenaar X. Hij wijst erop dat, in het geval de boa's een verdachte willen voorgeleiden, de boa's contact moeten opnemen met de hulpofficier van justitie.

Politieambtenaar X stelt verder dat Anna en de bijrijder vooral boos waren over de agressieve bejegening door de boa's. Zij lieten weten hierover een klacht te willen indienen. Politieambtenaar X stelt dat hij hen heeft uitgelegd hoe zij dat moesten doen. In reactie op de vraag naar een mutatie over het voorval, stelt politieambtenaar X dat politieambtenaar Y de mutatie heeft opgemaakt. Hij stelt dat politieambtenaar Y heeft gezegd dat zij extra aandacht heeft besteed aan het opstellen van de mutatie omdat zij geen goed gevoel hadden bij het voorval.

Informatie uit mutatie

Na het gesprek met politieambtenaar X heeft een medewerker van de Nationale ombudsman de mutatie waarover politieambtenaar X sprak bij de politie opgevraagd. De politie heeft de mutatie toegestuurd. Uit de mutatie komt het volgende beeld naar voren.

Politieambtenaren X en Y reden in hun auto toen zij twee boa's zagen zwaaien. De boa's wilden duidelijk maken dat er iets aan de hand was. De politieambtenaren zagen dat het voertuig van de boa's stil stond op de stoep en dat de amberlampen³¹ aan stonden. Verder zagen zij dat de boa's iemand geboeid hadden. Toen de politieambtenaren richting de boa's liepen kwamen er meerdere omstanders op hen af. De omstanders vertelden de politieambtenaren dat de boa's bizar gedrag vertoonden. Anna was volgens politieambtenaar Y duidelijk emotioneel en vertelde haar in het Engels dat de bijrijder om niets was aangehouden. Politieambtenaar Y is toen naar de boa's gelopen. Boa A vertelde haar dat de bijrijder hem in

³¹ Oranje lichten.

zijn hand had gebeten. Verder vertelde boa A haar dat hij de bijrijder had aangehouden omdat de bijrijder boa B had willen aanvallen.

Politieambtenaar X liep naar de bijrijder die aangaf dat hij veel pijn had. De boeien zaten erg strak en er liepen duidelijk blauwe en ronde lijnen om zijn pols. De bijrijder vertelde in de Engelse taal dat hij net uit zijn werk kwam. Hij vertelde ook dat Anna net uit haar werk kwam en de bijrijder had opgehaald. De bijrijder vertelde dat hij Anna had gevraagd nog even langs de coffeeshop te rijden omdat hij die avond een joint wilde roken. Dat heeft zij gedaan. Vervolgens heeft de bijrijder het zakje wiet in de middenconsole van de auto gelegd. Op een zeker moment kregen Anna en de bijrijder een stopteken van de boa's. De bijrijder vertelde dat hij eerst dacht dat het politie was. Anna stopte de auto en de bijrijder hoorde dat de boa's vertelden dat de trekhaak voor de kentekenplaat zat. De bijrijder gaf aan te begrijpen dat dat niet mag. De bijrijder vertelde dat de boa's vervolgens de wiet zagen liggen. De boa's zeiden toen volgens de bijrijder dat ze de politie gingen oproepen zodat kon worden nagegaan of Anna wiet had gerookt. De bijrijder vertelde dat hij dat bizar vond en dat hij dit in het Portugees tegen Anna heeft gezegd. De bijrijder vertelde dat hij vervolgens zag dat boa B aan de portier aan de bestuurderskant begon te trekken en zei dat Anna moest uitstappen. De bijrijder vertelde dat Anna zichtbaar bang was. De bijrijder vertelde dat hij daar een beetje boos van werd en dat hij uit de auto stapte en riep dat boa B het portier moest loslaten. De bijrijder vertelde dat hij toen opeens een hand over zijn mond voelde gaan en dat hij naar achteren werd getrokken. Hij heeft toen in een reflex in de hand van boa A gebeten. De bijrijder vertelde dat hij vervolgens voor hij het wist in de handboeien zat en dat hij in het portier aan de bijrijderskant werd geduwd.

De politieambtenaren hebben de handboeien losgemaakt. Anna vertelde hetzelfde verhaal als de bijrijder. Politieambtenaar Y is vervolgens naar drie omstanders gelopen. Die vertelden allemaal dat de bijrijder uit de auto was gestapt maar niet echt agressief overkwam. Hij zou in het portier zijn blijven staan en vooral zijn ongenoegen hebben geuit.

De boa's hebben politieambtenaar Y verteld dat de auto aan de kant is gezet omdat de trekhaak voor de kentekenplaat zat. Zij zeiden dat zij bij de staandehouding wiet roken en een zakje wiet zagen liggen. De boa's vertelden dat de bijrijder boos werd toen de boa's zeiden dat ze de politie gingen oproepen om te laten controleren of Anna onder invloed was. Eén van de boa's zei te hebben gehoord dat de bijrijder zei dat Anna weg moest rijden. Daarom wilden de boa's dat Anna uit zou stappen. Boa B heeft toen geprobeerd het portier aan de bestuurderskant te openen. De boa's vertelden dat zij toen zagen dat de bijrijder uitstapte en boa B wilde aanvallen. Boa A stond achter de bijrijder en trok de bijrijder naar beneden. Toen beet de bijrijder in zijn hand. De boa's vertelden dat ze de bijrijder daarop handboeien hebben omgedaan en hem tussen het open portier en de deurlijst hebben geduwd. Toen kwamen de politieambtenaren aan.

Politieambtenaar Y zag dat er op het portier aan de kant van de bijrijder twee strepen over de lak liepen. Ze zag daar kleine verf krulletjes naast zitten. Politieambtenaar Y zag dat de verf vers was en kon de krulletjes met haar vingers weghalen. Vervolgens kwamen de aanvoerders handhaving ter plaatse. Zij hebben met boa A en boa B besloten om de bijrijder met een waarschuwing te laten gaan.